METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

6 oktober 2021
agendapunt 4

Onderwerp	**Programma Sterker uit de Crisis**
Bestuurlijk trekker	Margreet van Driel (Zoetermeer) en Marcel Houtkamp (Schiedam)

Gevraagd advies / Ter informatie /	• Kennis te nemen van de stand van zaken van het programma Sterker uit de Crisis
	• Advies gevraagd over continuering van het programma in 2022:
	  ○ wat geeft de adviescommissie mee aan de bestuurscommissie over het wel of niet continueren van een specifiek budget voor Sterker uit de Crisis projecten in 2022?
	  ○ op welke (andere) thema's dient focus te liggen bij het continueren van het programma Sterker uit de Crisis?

Korte inhoud van voorstel	De coronacrisis heeft grote impact op de economie van de metropoolregio Rotterdam Den Haag. Met kennis en financiële middelen proberen lokale, regionale en landelijke overheden bedrijven zo goed mogelijk te ondersteunen. Ook de MRDH draagt hier aan bij. De focus ligt op samenwerking en het ontwikkelen van projecten, die zowel bijdragen aan het economisch herstel na de coronacrisis als aan de transitie naar een nieuwe economie. Het gaat om projecten die voortbouwen op de koers die we de afgelopen jaren hebben ingezet en die op korte termijn tot uitvoering kunnen worden gebracht. Projecten met een blijvende impact: slimmere productieketens, weerbare economische sectoren en een meer flexibele en skills-georiënteerde arbeidsmarkt. Op 15 juli 2020 heeft de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat ingestemd met de ontwikkeling van projecten onder de noemer 'Sterker uit de crisis' op vier verschillende thema's: • Digitalisering MKB • Flexibele productie en productiesoevereiniteit in de maakindustrie • Innovatieprogramma Zorgtechnologie (*eenmalige impuls Innovatieprogramma ZorgTech in 2020)* • Flexibele en skills-georiënteerde arbeidsmarkt (Leven Lang Ontwikkelen - LLO). De MRDH investeert in deze thema's door een extra financiële impuls te geven aan projecten, die innovaties toepassen voor maatschappelijke – en economische uitdagingen, regionale werkgelegenheid stimuleren en de digitalisering van het MKB faciliteren. In totaal heeft de MRDH voor de periode 2020-2021 1,75 miljoen euro vrij gemaakt voor deze projecten. In de afgelopen bestuurscommissies EV zijn er op alle thema's bijdragen verleend. **Voortgang Sterker uit de crisis thema's** Hieronder wordt er een korte stand van zaken gegeven voor de vier thema's en bijbehorende projecten. **Zorgtech** Het innovatieprogramma ZorgTech ontving in 2020 een extra implus van € 250.000 uit het programma Sterker uit de crisis voor de uitbreiding van het voucherprogramma specifiek gericht op het sociaal domein van gemeenten. Met deze extra bijdrage kunnen bedrijven, zorginstellingen en fieldlabs versneld en gezamenlijk aan de slag gaan om innovatieve oplossingen te ontwikkelen die bijdragen aan een betere zorg voor de inwoners van de metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Digitalisering MKB
Naast grote economische gevolgen heeft de coronacrisis ook een versnelling gegeven aan een aantal trends en ontwikkelingen die bijdragen aan het vernieuwen en verduurzamen van de economie. Bijvoorbeeld de digitalisering van het MKB. Veel fysieke winkels ontplooiden hun online-activiteiten en -diensten verder. Behoud van een krachtig MKB is van belang voor de regio, niet alleen vanwege het grote aandeel in de werkgelegenheid, maar ook vanwege de lokale betrokkenheid en de bijdrage die het MKB levert aan bijvoorbeeld levendige winkelstraten. Dit draagt bij aan een prettig woonklimaat voor alle mensen die wonen in onze regio. Een goede aanleiding om als MRDH te investeren in een aantal projecten van het MKB die erop gericht zijn om 'sterker uit de crisis' te komen en de digitaliseringsslag te maken.

De ondersteuning vanuit de lopende projecten van Sterker uit de crisis bestaat uit drie onderdelen. Als eerste gaat een ondernemerscoach helpen bij het inventariseren van de vragen en behoeften van ondernemers. Vanuit die behoeften legt hij een relatie met bijvoorbeeld de Digiwerkplaats. Daar gaan studenten aan de slag met ondernemers om een specifieke vraag op het gebied van digitalisering op te lossen. Om ondernemers kennis te laten maken met de voordelen van digitalisering of hun kennis daarover bij te spijkeren en om ervaringen uit te wisselen met andere ondernemers komen er **Digicafés.** Dit zijn bijeenkomsten waarop ondernemers elkaar kunnen ontmoeten en informatie krijgen rondom bepaalde digitaliseringsthema's. En wil een ondernemer zich verder verdiepen: dan kan hij deelnemen aan de **e-learnings** die worden opgezet.
Digitalisering MKB | MRDH Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Flexibele productie en productiesoevereiniteit in de maakindustrie
De maakindustrie is een belangrijke pijler van de economie in Zuid-Holland en onze metropoolregio. Zuid-Holland kent een sterke maakindustrie (10.000 bedrijven) met een hightech toeleverketen (100.000 banen). En ook met producten als windmolens, warmtepompen en zonnepanelen maakt de maakindustrie de transitie naar een CO2-neutrale en circulaire economie mogelijk. Alleen door de coronacrisis en de productiestop in Azië kwam de afhankelijkheid van deze productie onder de aandacht. Door de maakindustrie te ondersteunen hoopt de MRDH bedrijven meer mogelijkheden te geven om lokaal te produceren en betaalbare passend alternatieven dichtbij op te zetten.
Maakindustrie | MRDH Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Flexibele en skills-georiënteerde arbeidsmarkt (Leven Lang Ontwikkelen - LLO).
Leven Lang Ontwikkelen is één van de aspecten die bijdragen om de regio sterker uit de crisis te laten komen. Leven Lang Ontwikkelen is cruciaal om iedereen aan het werk te krijgen en te houden. Het zorgt voor een kwalitatief goede beroepsbevolking die bijdraagt aan onze regionale economie. Begeleiding van werknemers van krimpsectoren naar groeisectoren, het ontwikkelen en opschalen van modules voor her, om- en bijscholing, het mogelijk maken en stimuleren van uitwisseling van personeel tussen bedrijven, het zijn allemaal mogelijkheden die bijdragen aan een meer flexibele, skills-georiënteerde en weerbare arbeidsmarkt.
Leven Lang Ontwikkelen | MRDH Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Nieuwe fase
Na de dreun die de Nederlandse economie vorig jaar te verwerken kreeg, herstelt zij dit jaar bijzonder snel. Ervan uitgaande dat de coronapandemie grotendeels onder controle is en er geen nieuwe maatregelen volgen, bedraagt de verwachte groei 4,2 procent. Daarmee is het niveau van voor de coronapandemie aan het einde van het derde kwartaal weer bereikt.
We zien echter wel grote verschillen tussen sectoren. De industrie, de handel en de zorg zijn bijvoorbeeld weer op stoom, maar andere sectoren, zoals de horeca, overige dienstverlening (waaronder reisbureaus), de sector vrije tijd en cultuur en bepaalde niches konden dit jaar nog niet herstellen van de crisis.
Regionale groei blijkt naast verschillen in de economische structuur ook af te hangen van specifieke regionale omstandigheden. Voorbeelden zijn de voordelen die bedrijven ontlenen aan de nabijheid van kennisinstellingen, de kwaliteit van de beroepsbevolking,

	het gunstige leefklimaat en een goede bereikbaarheid. Andersom, als deze zaken niet op orde zijn, kunnen ze de groei van de regio remmen. Omdat de crisis nu in een nieuwe fase komt, is het tijd om te kijken hoe we met het Sterker uit de Crisis programma en budget om zullen gaan. Gaan we door met het programma of komt het terug in de vaste structuren? Als we doorgaan, wat is er dan nodig en op welke thema's dient de focus te liggen? Hierover is het advies van de Adviescommissie gewenst.	
Communicatie	Via de website en het MRDH journaal wordt er gecommuniceerd over de sterker uit de crisis projecten.	
Bijlagen	n.v.t.	
Gevolgde procedure	**Bestuurscommissie**	15 juli 2020 en daarna voor afzonderlijke project bijdragen
Verdere procedure	**Bestuurscommissie**	8 december 2021
	Zienswijzetermijn	n.v.t.
	Dagelijks bestuur	n.v.t.
	Algemeen bestuur	n.v.t.